

dört ses için, yani quadro kaset olarak kullanılabilir. Bilmekteyiz.

Bu hayret verici bir şeydir, çünkü hangi yönüme göre olursa olsun gerçek bir dört ses müzik sinyalleri dört kanala sığdırılmak zorundadır. Bilindiği gibi compact kasetin içindeki magnet bant ise ancak 3,8 mm genişliğindedir.

Kuramsal olarak bu oldukça kolay görünen bir şeydir. Şimdiden stereo kasette dört kanal vardır, bunlardan ikisi (beraberce) A tarafında öteki ikisi de B tarafındadır ve bunlar 0,6 mm genişliğindedir. Kaseti normal teyplerde yapıldığının tersine (iki taraftan çalacak yerde) bir taraftan çalıştırmak olağandır, böylece bir dört

kanallı bant için dört tane birbirine paralel ses çizgisinin meydana getirilmesi yeter.

Bu yöntemin bütün basitliğine rağmen bir sakıncası vardır, ki bu yüzden bundan faydalanılmasından kesin olarak vazgeçilmiştir. Böyle dört ses kasetlerinin çalınabilmesi için özel teyplere ihtiyaç olacaktır ve bunlarda yalnız böyle bir kaseti çalabilecekler, ve piyasadaki öteki kasetleri çalamayacaklardır, yani mono (tek ses) ve stereo (çift ses) kasetleri için kullanılamayacaklardır. Oysa yeni BASF kasetleri hem mono, hem stereo, hem de quadro olarak çalınabilmektedir ve bu yüzden herhangi bir ses bozukluğu söz konusu değildir. Onlar her kasetli teypte mükemelen çalınabilirler.

HOBBY'den

AFFIN ERDEMİ

John Kord LAGEMAN

Batı'nın büyük hapisanelerinden birinin müdürü olan Kenyon J. Scudder, modern çağın bir mucizesi olan şu hikâyeyi anlattı: Bir gün trenle seyahat eden bir arkadaşı tesadüfen son derece huzursuz olan genç bir adamın yanına oturmuş. Bir süre sonra, genç adam, uzak bir hapisaneden henüz çıkmış bir mahkûm olduğunu açıklamış. Mahkûmiyeti ailesine o kadar utanç vermiş ki, ne ziyaretine gelmişler, ne de bir mektup yollamışlar. Ama fakir oldukları için seyahat edemediklerini, cahil oldukları için mektup yazamadıklarını umuyor; herşeye rağmen kendisini affetmiş olmalarını hayal ediyormuş. Ailesinin işini kolaylaştırmak için, kendilerine mektup yazıp tren kasabanın eteklerindeki çiftliklerinden geçerken bir işaret koymalarını söylemiş. Ailesi kendisini affetmişse, raylara yakın büyük elma ağacına beyaz bir kurdela bağlayacaklarmış. Eğer kendisinin geri dönmelerini istemiyorlarsa, hiçbir şey yapmayacaklar, o da trende kalıp Batı'ya gidecek, belki de bir serseri olacakmış. Tren, kasabasına yaklaşırken heyecanı o kadar artmış ki, pencereden dışarı bakmaya cesaret edemiyormuş. Kompartman arkadaşı kendisiyle yer değiştirip onun yerine elma ağacına bakacağını söylemiş. Bir dakika sonra elini genç mahkûmun koluna koymuş, "Şuraya bak" demiş. Göz pınarlarında biriken

yaşlarla gözleri parlamış. "Herşey yolunda. Bütün ağaç bembeyaz kurdellârla bezenmiş".

O anda bir ömrü zehirleyen tüm acılar, adeta, birden dağılmış, kaybolmuş. Anlatan, "Bir mucizeye şahit olmuşum gibi geldi. Belki de gerçekten bir mucizeydi bu" demiş.

New York'taki St. Luke's Hastahanesi doktorlarından Dr. Earl Loomis'e göre modern psikiyatiri, "affediş ve affediliş kabulü, mutlu ve yapıcı kişiliğin belli başlı özelliği" olarak görmektedir. Günlük hayatın alış-verişi içinde insanlar sıklıkla bizi sinirlendirmekten, gururumuzu kırmaktan, hoş olmayan fırsatlardan yararlanmaktan kendilerini alamazlar. Küçük kızgınlıkları çoğunlukla geçiştirebiliriz, fakat yakıнымız olan birinin hiyaneti veya bizi terkediş gibi ciddi kırgınlıklar gözümüzü karartıp bizi acıya karşı acı çektirmeğe iter. Affedişin lufu olmazsa, intikam duygusu her iki tarafı da iyice tahrip edinceye kadar, bir kırgınlık diğerini kovalar.

Anlatacağım olay, yaşadığım bir kasabadaki iki iş adamının başından geçti. P. J. ile Jim yılların arkadaşı ve bir imalâtçı şirketin ortaklarıydılar. Jim'in kızı P. J.'nin oğlu ile nişanlıydı. Birgün P. J., Jim'in gizlice rakip bir firmaya ortak olmak üzere teşebbüste bulunduğunu öğrenmiş. Hiyanet görüldüğünden daha da acıydı, çünkü firma önce P. J.'ye yaklaşmış, fakat derhal reddedil-

mişti. İntikam hırsıyla yanan P. J. iflâsı göze alarak Jim'in firmasını mahvetme çabalarına girişti. Bunun üzerine Jim, politik nüfuz kullanarak P. J.'ye ait mülkiyetin kıymet takdirini yükselttirdi; kızı da P. J.'nin oğlu ile nişanını bozdu. Durum böyleyken, P. J.'nin karısı birden araya girdi, kocasına, "Jim mahvolurken sen işine devam edince ne olacak?" diye sordu. "Sen ondan daha kuvvetli olmuş olacaksın. İntikam almakla neyi kanıtlamış oluyorsun? Sadece ondan daha zayıf olduğumu..." P. J.'nin karısının davetiyle aileler biraraya geldi ve barıştılar. İki arkadaş, önce iki rakip işadımı ve daha sonra da iki büyükbaba olarak dostluklarını sürdürdüler.

Biz affı çoğunlukla bir lutûf olarak düşünürüz. Faydasının iki yönlü olduğunu unuturuz: affedilmek kadar affetmek de kişiye yarar sağlar. Bu, insanlardaki iyiyi ortaya çıkaran ve yaşamın her dakikasını aydınlatan bir formül değil, bir duygudur. İnsan davranışının güzel paradokslarından birine göre, affetmeğe ne kadar hazırsak, affetme gereğini de o kadar az duyarız. Yaşlı bir avukat geçenlerde bana dedi ki, "Bana bıraksalar evlenme yeminini, 'sev, yücelt ve affet' şeklinde değiştiririm. Pekçok evliliği koruyabilecek güçlü bir hatırlatma olurdu".

Genç bir çift acı bir tecrübe geçirecek af onarımının zamanla ve gayretle gerçekleşebileceğini öğrendiler. Julia, John'ın bavulundaki mektuplardan kendisine ihanet ettiğini öğrendiği zaman iki yıllık evliydi. Bildiğini gizli tutmaya karar verdi, fakat üzüntüsü, bastırıldıkça daha büyüdü. Birgün bir çengelli iğne arayan John, Julia'nın dikiş kutusunda mektuplarından birini buldu. Kandırmak için bir neden görmediğinden herşeyi itiraf etti ve affetmesini istedi. Julia, geçmişin, geçmiş olarak kabul edilmesinde hemfikirdi, fakat acı münakaşalarla herşey tekrar hatırlanıyor ve kankoca gitgide birbirlerinden uzaklaşıyorlardı. Bir evlenme danışmanı hatalarını anlamalarını sağladı. "Siz affetme yoluna gideceğinize, affedilecek hiçbir şey yok gibi davranmışsınız" dedi. Julia, John'ın kendisine çektiği acıları tekrar yaşamalı; John kabahatini açıklamalıydı. Julia'nın uzun zamandan beri bastırdığı üzüntüsü taşıtı, boşaldı; hayatı yeniden sevgiyle doldu. Af duygusu yeni bir durum yaratmış; kendisine haksızlık eden erkeğe yeniden güven duymasını sağlamıştı.

Af duygusu, olmuşu olmamış yapmaz; fakat herşeyi olduğu gibi kabul edip yaşamımızı sürdürmemize yardımcı olur.

Hatalarımızı ve kusurlarımızı ne zaman ve nasıl açıklayacağımızı öğrenmeliyiz. Çoğumuz bazen falso yaparak bir başkasını istemeden kırarız. Eğer mesele sadece duyguların zedelenmesi ise, çoğu kez durumu düzeltebiliriz, fakat eğer fiziksel bir acı da söz konusu ise, kendi kendimizi affetmekte güçlük çekeriz.

Tom Anderson'un hayatı, bir arkadaşının ölümüyle sonuçlanan sınıf yarışmasında kendi hatasının yıllarca atamadığı anısı yüzünden berbat olup gitmişti. Bir işten diğerine sürüklendi durdu. Karısıyla altı yıllık evlilikten sonra ayrı yaşamaya başladılar. Sonraları Tom hakkında değişik şeyler duyuldu: karısı dönmüş; işinde iyi bir pozisyon elde etmişti. Birgün bana, hayatını neyin değiştirdiğini anlattı: "Hatamı hiçbir şeyin unutturamayacağına inanırdım. Suçluluk duygusu, bir gülüşün veya bir el sıkışın ortasında dahi beni durdururdu. Benimle Betty'nin arasına bir duvar örülmüştü. Sonra, dünyada, görmekten en çok korktuğum kişi, kolejdeki ölen arkadaşımın annesi, umulmadık bir şekilde ziyaretime geldi. "Yıllarca önce, ben seni affedecek gücü kalbimde buldum. Betty de seni affetti, arkadaşların ve amirlerin de... Tom Anderson'u affetmeyen tek kişi sensin. Sen kendini ne zannediyorsun ki bu kasabanın insanlarına ve Allah'a karşı geliyorsun? dedi. Cözlerine baktım ve orada, oğlu yaşasaydı ben nasıl bir insan olurdu, onu gördüm. Gençlik hayatımda ilk defa olarak kendimi sevmeye ve sevilmeğe değer hissettim.

Ancak hatalarımızın affedilmesiyle, tecrübelerimizden yararlanma imkânını buluruz. Fakat hatalarımızı affetmek, onların varlığını inkâr etmek değildir. Tam tersi, daha dürüst ve realist bir şekilde hatalarımızla yüzyüze gelmektir.

Kişi insan olarak tam anlamıyla affedici olabilir mi?

Tanıdığım bir bilgin, Almanya'da bir esir kampında dört yılını geçirmişti. Anne ve babası Naziler tarafından öldürülmüş; kızkardeşi ve ağabeyi gaz odalarına gönderilmişti. Bu insan nefret etmek için her nedene sahipti, fakat yine de, onu sever herkese aşıl原因, bir hayat sevgisi ile doluydu. Geçen gün bunu bana şöyle anlattı: "Önceleri nefretle doluydum. Sonra nefret ederek kendi kendime işkence ettiğimi farkettim. Affetmezseniz sevemezsiniz. Sevgisiz hayat da anlamsızdır".

Af duygusu gerçek bir koruyucu lutûftur.

HOW TO LIVE WITH LIFE'dan Çeviren: Sevgi ÜNAL